

Svar på skriftligt spörsmål SSS 492/2016 rd

Svar på skriftligt spörsmål om de studerandes försörjning

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 492/2016 rd undertecknat av riksdagsledamot Krista Mikkonen /gröna:

Hur säkrar man också efter nedskärningarna en betryggande grundläggande försörjning för de studerande både på andra stadiet och i den högre ut bildningen utan att de studerande blir tvungna att bli helt beroende av utkomststöd.

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Regeringen förnyar studiestödet i enlighet med professor Roope Uusitalos förslag. Med reformen förbättras förutsättningarna för fullödiga studier genom att höja nivån på studiestödet.

Studiestödets nivå för högskolestuderande och nivån på studiepenningen på andra stadiet förenhetligas och stödtiden förkortas. Samtidigt förbättras de studerandes ekonomiska villkor genom att beloppet på studielånets statsborgen höjs och genom att största delen av de studerande överförs till att omfattas av bostadsbidrag. Det är meningen att villkoren för beviljande av statsborgen ändras så att en anteckning om betalningsstörning inte längre hindrar beviljande av statsborgen. Målet är att förbättra lånets användbarhet. Också en studerande på andra stadiet kan lyfta terminens studielån i en rat, på samma sätt som en högskolestuderande redan kan göra. För att förbättra likabehandlingen av de studerande avstår man från den minskande effekten som föräldrarnas inkomst har på studiepengen bland 18- och 19-åriga studerande på andra stadiet som bor självständigt. Detta är en viktig ändring i studiestödssystemet, som ökar jämlikheten mellan de studerande och stärker ställningen för andra stadiets studerande som bor självständigt.

Säkerhetslementen i det statsgaranterade studielånet minskar risken som användningen av lånet innebär och hjälper de studerande att klara sig ekonomiskt och förbättrar deras studieförutsättningar. Säkerhetslement är till exempel rekapitalisering av studielånets ränta under studietiden, räntebidrag som betalas till låginkomsttagande studerande med studielån, betalningsfrihet av borgensfordran samt studielånkompensation som beviljas studerande som avlagt högskoleexamen. Överföringen av de studerande till att omfattas av bostadsbidrag förbättrar för sin del nivån på bostadsbidraget för ensamboende studerande med låga inkomster och höga boendekostnader. Regeringen överlämnade lagförslagen om studiestöd och bostadsbidrag till riksdagen i början av november 2016.

Enligt regeringens studiestödsavgörande består en myndig självständigt boende studerandes studiestöd från och med den 1 augusti 2017 av studiepeng (250,28 €/mån) och studielånets statsborgen (650 €/mån). Sammanlagt är studiestödet då 900,28 euro i månaden, vilket översti-

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 492/2016 rd

ger det i spørgsmålet fremførda eksempelfallets utkomststöd i Helsingfors. En studerande som bor på hyra får i framtiden för sitt boende dessutom allmänt bostadsbidrag 280 euro i månaden om hyran är, som i exemplet, 350 euro i månaden, och om studeranden inte har inkomster som verkar minskade på bostadsbidraget. Behov av utkomststöd uppkommer inte idag heller, om man i behovskalkylen för fallet som beskrivs i spørgsmålet beaktar studiestödet och bostadstillägget utöver studiepengen.

Enligt handboken som utarbetats för dem som tillämpar lagen om utkomststöd är utgångspunkten vid tillämpning av lagen att det primära ekonomiska stödet för de studerande i förhållande till utkomststödet är studiestödet inklusive studielånet. I vissa situationer kan det vara skäligt att inte förutsätta att studeranden söker och tar ut studielån. Sådana situationer är exempelvis de där det under beaktande av klientens omständigheter som helhet inte kan anses skäligt att förutsätta att klienten tar lån. Kommunen kan idag (med stöd av lagen om social kreditgivning) bevilja social kredit för att stödja finansieringen av studier för studerande som på grund av betalningsstörning inte erhållit studielån. Anordnandet av social kredit är en frivillig uppgift för kommunerna.

Om studeranden inte har fått statsborgen för sitt studielån eller banken inte har beviljat studielån till exempel på grund av anteckning om betalningsstörning, får studielån inte beaktas som inkomst. Om studeranden däremot kan få studielån med statsborgen, men av någon orsak inte har sökt eller tagit ut lånet, får lånet räknas som inkomst, förutsatt att förfarandet prövas vara skäligt med hänsyn till den sökandes omständigheter.

Situationer där lånet inte kan räknas som inkomst som ska beaktas i utkomststödet kommer att minska om en anteckning om betalningsstörning inte hindrar beviljande av borgen på det sätt som regeringen planerat. I och med regeringens studiestödsavgörande ska studiepengen och statsborgen på studielånet täcka studerandens levnadskostnader för tiden för heltidsstudierna bättre än tidigare. Dessutom ska studeranden få stöd främst genom bostadsstödet på samma grunder som andra med små inkomster som är i behov av bostadsstöd.

Helsingfors 10.11.2016

Undervisnings- och kulturminister Sanni Grahn-Laasonen

